

Arkivsaknr:	2019/256
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Birgitte Kalvatn

Saksgang

Råd for likestilling av funksjonshemmede
Eldrerådet
Levekårsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

12.04.2019
08.04.2019
10.04.2019
29.04.2019
15.05.2019

Kommunalt treningscenter i Gildeskål kulturhus

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Frisklivssentralens lokaler gjøres om til et kommunalt treningscenter med de føringer og retningslinjer som fremkommer i saksdokumentet. Treningscenterets navn blir «Fresksenteret» og har forventet oppstart høsten 2019.
2. Treningscenteret blir kommunens ansvar og dette ansvaret ilegges folkehelsekoordinator og daglig leder av Frisklivssentralen sine stillingsbeskrivelser.
3. Treningscenteret innarbeides i kommunen og får egen drifts og budsjettpost for 2020.
4. Det opprettes en ny 32% (fire dager i uken, totalt 12 timer) stilling som servicevert(er) og stillingen(e) innarbeides i budsjett for 2020.

Vedlegg

- 1 Kontrakt for medlemskap hos Gildeskål treningscenter
- 2 Branninstruks ved Gildeskål treningscenter
- 3 Trivselsregler i Gildeskål treningscenter
- 4 Foreløpig skisse på plassering av utstyr

Bakgrunn for saken:

Det har ved flere anledninger vært diskutert og forsøkt å starte opp treningscenter i Gildeskål kulturhus. På bakgrunn av andelen spillemidler som hallen har blitt bygget av, har det ikke vært mulig med noen form for kommersiell drift i Gildeskål kulturhus og ingen treningscenter har hittil blitt etablert.

Mangelen på treningscenter og behovet for det er stort og økende, spesielt med en stigende overvekts-problematikk i kommunen, spesielt hos de yngre. Det er viktig med et tilbud som tilrettelegger for gode helsevaner og med et treningscenter vil dette i stor grad bidra til forebygging av ulike livsstilssykdommer, i tillegg kunne bidra til reduksjon av kommunens sykefravær. Frisklivssentralens lokaler, heretter kalt FLS, er allerede etablert med et knippe treningsutstyr som gradvis øker. På sikt er tanken at det skal bli et «fullverdig» treningscenter, men utstyr er dyrt og dette vil ta flere år.

Like før jul ble rådmann og folkehelsekoordinator kontaktet av assisterende rektor ved Meløy VGS avd. Inndyr om at de hadde fått tilskudd til innkjøp av treningsutstyr som et tiltak for å skape «aktive hybelboere». De ønsket å plassere dette i FLS lokaler, og at elever og ansatte skulle ha tilgang til å trene der. Ut i fra dette vokste tanken om kommunalt treningscenter frem og i januar dro folkehelsekoordinator på befaring hos Hamarøy idrettshall hvor FLS, folkehelsekoordinator og deres kommunale treningscenter er lokalisert. Planen for etablering av kommunalt treningscenter er bygget på denne modellen.

Etablering av et treningscenter i Gildeskål kommune vil være et godt folkehelseiltak og bidra til å skape bevissthet rundt det å ta vare på sin egen helse. Det nærmeste treningscenter per nå er enten i Bodø eller i Meløy, og det krever opp imot en times kjøretid. Ved et treningscenter i Gildeskål kommune vil flere ha muligheten til å dra på trening før eller etter jobb og skole, alt ettersom hvor man arbeider og bor. Formålet med åpningstidene er at det skal være et tilgjengelig tilbud for alle innbyggerne i kommunen.

Driftsform:

Det kommunale treningscenteret skal være et lavterskeltilbud og et ledd i kommunens forebyggende helsearbeid. Treningscenterets drift skal være kommunens ansvar, hvorav det merkantile ansvaret bør ilegges Folkehelsekoordinator og daglig leder for Frisklivssentralens stillingsbeskrivelser. Dette vil ikke medføre kommunen mer utgifter, da det heller vil konkretisere de overnevntes arbeidsoppgaver. Ansettelse av serviceverter vil påføre kommunen utgifter til 32% stilling det første året, men vil dekkes av treningscenterets inntekter i et normalt driftsår. Servicevertenes arbeidsoppgaver beskrives i eget avsnitt.

Det kommunale treningscenteret vil lokaliseres enten i helseenheten eller rådmannens stab.

Åpningstider:

Åpningstidene i treningscenteret vil være aldersjustert, dette på grunnlag av sikkerhet i lokalet og den enkelte som trener. Aldersgrense for medlemskap er 16 år.

20 år +: 06.00-22.00

16-19 år: 08.00-21.00 (mandag til torsdag) 08.00-15.30 (fredager)*

*Medlemmer 16 - 19 år har mulighet til å trene utenom oppgitte tidspunkt med et medlem over 20 år, etter avtale med treningscenteret.

De fastsatte åpningstider kan justeres etter hvert om man ser behov for dette. Åpningstidene er satt ut i fra hva som vil være gunstig for kommunens innbyggere, da det er ønskelig at alle skal kunne anvende treningssenteret uavhengig av bosted.

I perioder hvor andre grupper har tilgang på rommet til gruppebaserte treningstimer (Frisklivssentralen, LHL, Meløy VGS, Bodø Industri) vil treningssenteret være stengt for andre brukere. Dette begrunnes av størrelsen på rommet og at brukerne skal ha tilgang til det de har behov for under sitt treningsopplegg. Oppdatert timeplan for dette vil alltid ligge på kommunens hjemmeside.

Renhold:

I Frisklivssentralen er det allerede en ansatt fra skolen som utfører renhold en gang i uken. Med åpning av treningssenter vil behovet for renhold økes og her ser man på en kombinasjon av eksisterende renhold og det servicevertene får gjort i løpet av sin arbeidstid.

Renhold bør økes til minimum to gang i uken, hvorav det bør renholdes hver mandags- og fredags morgen.

Serviceverter:

Treningssenterets behov for serviceverter vil være 12 timer i uken, tre timer mandag til torsdag fra klokken 18.00-21.00. Dette tilsvarer en 32% stilling. Som et helsefremmende tiltak er det ønskelig at serviceverter som ansettes bør være mennesker som har behov for inkludering i arbeidslivet.

Servicevertene sitt ansvar vil være renhold av lokaler og utstyr, sikkerhet, oppsyn og salg av medlemskap. Dette vil motvirke hærverk og opprettholde kvaliteten på senteret som følge av slitasje og rot. Når det gjelder fredager er tanken at miljøterapeutene kan stikke hodet innom, men de fleste fra videregående drar hjem i helgene og man kan avtale bruk av lokalet sammen med en over 20 år.

Priser:

Priser for ordinært medlemskap hos treningssenteret i Gildeskål kommune

	Student/honnør	Voksen
Enkelttime	60,-	100,-
Månedskort	210,-	280,-
Halvårskort	800,-	1600,-
Årskort	1500,-	2500,-

Medlemskap hos treningssenteret i Gildeskål kommune løper i maksimalt ett år av gangen. Medlem har selv ansvar for å ta kontakt med medarbeider eller ansvarlig leder for å inngå ny kontrakt og aktivering av personlig nøkkelbrikke. Alle medlemskap krever forskuddsbetaling.

Betalingsystem:

Treningssenteret i Gildeskål må kjøpe inn en iPad og koble opp til iZettle for enklest mulig betalingsløsning. Betalingsløsningen må være koblet direkte til eget kontonummer for

treningssenteret, jf. at treningssenteret får egen driftspost i kommunens budsjett. I en mellomfase kan kontonummeret til Frisklivssentralen anvendes.

Serviceverter og leder av treningssenteret må få tilgang til og opplæring av bruken på nøkkelkortsystemet for å programmere nøkkelbrikker. Leder av treningssenter vil på den måten ha oversikt over hvem som er bruker av treningssenteret og kunne overvåke at reglementet blir overholdt.

Budsjett:

Treningssenteret vil grunnet inntekter fra medlemsavgifter finansiere seg selv på i et normalt driftsår. Det første året vil medføre flere utgifter i forhold til å få senteret klart og i gang. Kostnadene til kommunen blir dermed til drift, lønn av serviceverter 12 t/pr uke, nøkkelbrikker og oppsett av lettvegg i lokalet. Beregninger av driftsutgifter er gjort etter et gjennomsnittstall for hva Gildeskål kommune opererte med i 2018. Denne summen er ganget med antall m² i lokalet og tilsvarer dermed de kostnadene som allerede eksisterer.

Budsjett for år 1:*

Drift (renhold, strøm etc.)**	120 000
Lønn serviceverter, 32% stilling	120 000
Etableringskostnader	40 000
Utstyr fra Sportsmaster	190 000
Sum utgifter	470 000
Inntekter fra medlemsavgift (100 medlemmer)	200 000
Tilskudd fra Meløy VGS	100 000
Tilskudd fra GIFAS	30 000
Tilskudd fra Fylkesmannen til utvikling av frisklivssentralen	43 000
Sum inntekter	373 000
Kommunens kostnad	97 000

* Det første året vil treningssenteret har unormalt høye utgifter i forhold til innkjøp av treningsutstyr. Deler av utgiftene finansieres av tilskudd fra ulike samarbeidspartnere

** Driftskostnadene eksisterer allerede ettersom rommet er i bruk ukentlig, så den vil ikke medføre forhøyet utgift.

Budsjett for normalt driftsår:

Drift**	120 000
Lønn serviceverter	120 000
Sum	240 000
Inntekter fra medlemsavgift (150 medlemmer)	400 000
Kommunens kostnad	0
Treningssenterets overskudd	160 000

** Driftskostnadene eksisterer allerede og vil ikke medføre kommunen forhøyet utgift

Oversikten viser at kommunen vil ha en samlet årlig kostnad på i et vanlig driftsår. Treningssenteret må få en egen driftspost i budsjettet og egen konto, og innarbeides i budsjett for 2020.

Slik budsjettet for et normalt driftsår ser ut, gitt at treningssenteret har 150 medlemmer hvorav 50 er studenter og honnører, vil treningssenterets drift finansiere seg selv.

Overskuddet treningscenteret eventuelt har vil gå til forbedringer av treningscenteret, innkjøp av nytt utstyr som følge av slitasje og kontroll av treningsapparater.

Etablerte samarbeidspartnere:

Aktuelle samarbeidspartnere vil være næringsliv, lag og organisasjoner og enkeltindivid i kommunen.

Et formelt samarbeid er etablert med Meløy VGS avdeling Inndyr hvor de bistår med 100 000 kr til innkjøp av utstyr til treningscenteret.

Forespørsel om sponning er rettet til både SKS, MOWI, Coop Marked Inndyr og Nygårdstjøen, Spar Sandhornøy, Inndyr Vel og Splint IL. GIFAS bidrar med 30 000 kr til innkjøp av treningsutstyr. I samarbeidsavtalen med de ulike aktører gis de -20% rabatt på medlemskap i treningscenteret.

Vurdering:

Ved å åpne for at FLS lokaler gjøres om til et kommunalt treningscenter gir kommunen en mulighet for å hevde seg som en aktiv og attraktiv bokommune. Et slikt tilbud vil øke innbyggernes trivsel og styrke bolysten.

Det er kjent at flere etterlyser treningscenter og at flere har behov for økt fysisk aktivitet. Et kommunalt treningscenter med ulike og begrensede åpningstider for ulike aldersgrupper vil være et positivt tilskudd til kommunen. Muligheten for et kommunalt treningscenter vil dermed ikke bare være positivt for de som ønsker å drive jevnlig målrettet trening, men det vil være et tiltak for alle som har behov for fysisk aktivitet i et helseperspektiv.

Undersøkelser viser at kommunen, fylket og landet har en økende andel av overvektige og personer som sliter med psykiske helseutfordringer og tilbudet vil dermed bidra både til forebygging av sykefravær og livsstilssykdommer. Samtidig vil det bli et styrkende tiltak mot sunn aldring (opprettholder sin funksjonalitet lengre) og bidra til sosiale møteplasser. Dette gir kommunen mulighet til å ta vare på sine innbyggere uavhengig av alder og kultur.

Åpningstidene (06.00-22.00*) gjør at alle i kommunen vil ha mulighet til å anvende seg av tilbudet enten før eller etter jobb, alt ettersom hvor man arbeider. I et folkehelseperspektiv er det sentralt at tilbudet skal være positivt for hele kommunens befolkning. Ser man behovet for å justere åpningstidene ytterligere (05.00-23.00) kan dette gjøres om det er hensiktsmessig i forhold til befolkningens arbeidssituasjon.

Gjennom det mulige samarbeidet med Meløy VGS avd. Inndyr til å gjøre innkjøp av treningsutstyr gjør etableringen av et kommunalt treningscenter mulig å realisere på kortere tid, enn hva det ville gjort om FLS måtte innhente årlige midler til gradvis innkjøp av mer utstyr. Tilskudd fra andre samarbeidspartnere i kommunen bidrar også til en raskere etablering og muligheten for å skaffe treningsutstyr tilpasset alle brukere av lokalet.

Utformingen av kontrakt, branninstruks og trivselsregler vil sikre kommunen og medlemmene mot eventuelle farer og styrke tryggheten ved bruk av lokalet. Egenerklæringen og kontrakten medlemmer skal signere mellom seg og kommunen er undersøkt og godkjent av kommunens advokat. All trening i treningscenteret vil være på eget ansvar og pålegger ikke kommunen noe juridisk ansvar.

En utfordring som kan oppstå, som allerede er tatt høyde for, er bruken av treningssenteret om man er deltaker i FLS (frisklivsresept). Deltakere i FLS vil ikke få tilgang til å trene utenom de oppsatte treningstider gjennom sitt program i FLS, men kan som privatpersoner trene på egenhånd på senteret jf. reglementet i medlemskontrakten. Brukere i frisklivssentralen får dermed ikke fri tilgang på treningssenteret og må kjøpe eget medlemskap.

Videre vil man se på muligheten for utvikling av treningssenteret i forhold til gruppetimer. Dette avhenger av hvor mye tilskudd vi får og hvor stor interessen er. Tanken er eventuelt oppstart av spinning om man finner et egnet rom i kulturhuset.

Konklusjon:

Et kommunalt treningssenter betyr ingen kommersiell drift og treningssenterets inntekter gjennom medlemsavgifter vil gå til drift av senteret, lønn til serviceverter og vedlikehold og fornyelse av utstyr. Kommunen står ansvarlig for drift, organisering og ansvar for treningssenteret. Dette ilegges stillingsbeskrivelsene til folkehelsekoordinatoren og frisklivssentralens daglige leder. Treningssenteret må på bakgrunn av dette få egen driftspost i kommunens budsjett og man ser ut i fra budsjettet for treningssenteret i et normalt driftsår at det vil finansiere seg selv. Det betyr at det kommunale treningssenteret ikke vil pålegge kommunen ytterligere kostnader.

For kommunen vil den største utgiften være driftskostnader de første årene. Driftskostnadene er likevel ikke forhøyet ettersom rommet allerede er oppvarmet og i bruk. De økte kostnadene kommer som følge av at rommet anvendes mer og ansettelse av serviceverter i totalt 32% stilling (12 t/pr uke). Dette vil treningssenteret selv finansiere i et normalt driftsår, men i budsjettarbeidet for 2020 er det viktig at det avsettes midler i eget budsjett for «drift av treningssenter».

Det foreligger plan, mål og budsjett for arbeidet om å åpne opp for at Frisklivssentralens lokaler i Kulturhallen skal etableres som et kommunalt treningssenter. Saken legges derfor frem med forslag til vedtak.